

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: a »Képes Világlap«-pal együtt
Égész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. KOVÁCS JÓZSEF
ÜGYVED

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

Megmozdult a magyar föld.

Megmozdult a magyar föld népe. Megmozdult, hogy megmutassa régi dicsőségét, megmozdult megmutatni, hogy él magyar, áll Buda még...

Sötét felhők tornyosultak hazánk egére. A nemes magyar nemzet önértében és büszkeségében megsértve, magasztos nyugalommal szemléte az eseményeket addig, amíg lehetett, de mikorra betelt a pohár, feltámadt hatalmas lelkének gerjedelme s mindent elsöprő erővel indult meg a sok bünt megtorolni.

Milyen változások, milyen átalakulások történtek eddig a magyar nemzettel. Már-már azt hittük, hogy régi dicsősége csak a múlt emléke, amelyet világraszóló események sem tudnak újra felébreszteni; azt gondoljuk, hogy a magyar vitézség csak naiv és bájos mese, amelyet jól esik hallgatni; azt képzeltük, hogy minden magyar lelkesedés csak közönséges szalmaláng, amely világít néhány percre, hogy aztán minél jobban megemészthesse önmagát; azt hittük, hogy ezt a tespedésbe esett, tel-

jes letargiában szenvedő nemzetet nem képes megmenteni a lassu, sorvasztó haláltól még a sorsnak igazán különös kegyelme sem: és ime, megmozdult erők lelkesedése 48-as időköt varázsol ereinkbe, újra érezni kezdjük a régi dicsőség mámorát, a gyors események felvetik nemzetünk számára a nagy eseményeket s mi büszkén és boldogan indulunk a harcba, énekelve hogy:

Ha még egyszer azt üzem,
Mindnyájunknak el kell menni.

Feltámadt újra a magyar nép lelke. Megmozdultak az ifjak és öregek s ezrével, százezrével indulnak, nem parancs szóra, nem kényszerűségből, hanem lelkük szavára hallgatva, becsületes magyar lelkük parancsát követve.

Ugy rémlik, mintha látnók már a nagy események forgatagát s azokba büszkén, felemelt fővel haladni azt a kis szánu magyart, amely felemelt fővel, őseihez illő büszkeséggel védi családi tüzhelyét. Ugy rémlik, mintha látnók a nagy vezért, aki elővette a régi, porlepett zászlót, meglöbögatja azt a

szabadság illatos levegőjében s úgy rémlik, mintha az a zászló már diadalmasan lengedezne a dicsőség ormain.

Szent érzülettel telik meg lelkünk, mikor a magyar nép hatalmas megmozdulását látjuk.

* * *

Forgattam a történelem hatalmas könyvét s minél többet forgattam, annál jobban láttam, hogy igaza van a régi görögnek, aki azt mondta, hogy »A történet az élet tanítómestere.« — A történet szinpadán láttam népet, nemzetet, amely levette emberi mivoltát, a hatalom birtoklására helyezte élete célját. S lehet, hogy ez az ország fényben, jólétben uszott s talán örökéletet is jósolt magának. De a birodalom fenntartó osztályát csak az önkény és nyerselő képezte s nem támogatta más, mint a fegyverek és a szuronyok ezrei. És ime, egész váratlanul feltetszik az égen a népek szabad gondolkodásának hajnalhasadása, a nyerselő és önkény jegét olvasztani kezdi a felvilágosodás napsugara, a fegyverek élet kicsorbitja

Hangulat . . .

A „Kunszentmártoni Ujság“ eredeti tárcája.
Írta: Kelemen Ferenc.

Este van. Csendes puha nyári este. A forró napsugárba, fürdő égbolt most sötét szürke lepedőt vont magára, melyen csak itt-ott ragyog keresztül az éjszaka egy-egy pislogó mécsese: a ragyogó csillag.

Langyos esti szellő suhog az utcakon át, melyeken most százával hullámszik a napi munkában elfáradt, szórakozást kereső tömeg.

A kávéházakban, a modern élet eme nélkülözhetetlen füstcsarnokaiban csendes, andalítóan szól a zene, mintha csak a korzáró tömeg méltóságos hullámszát utánozná . . . Csupa derűs jókedv, csupa boldogságot eláruló mozgás.

Elnézegetem ezt a furcsa, tarka képet. A mosolygó ábrázatok, a csinos toaletteket, elhallgatom a vig beszélgetéseiket, csendes suttogásaikat, apró megjegyzéseiket, rut megszólalásait.

Elnézegetem s elgondolkozom . . .

Milyen szép, milyen tarka ez az élet!

Lám-lám csupa boldogság, csupa jókedv!

Sehol egy sóhaj, sehol egy szomorú arc.

Ime a kultúra, a civilizáció kézzel fogható eredményei. Elszédülök, ha e percekben az emberi fejlődés ama évezredekkel ezelőtti korára gondolok, amikor még nehéz kövekkel, vastag botokkal kellett harcolnia az ősembernek a

személyes biztonságát veszélyeztető állatokkal.

Összehasonlítom az ősember sötét barlangját ennek a kávéháznak tükrös falával, csillogó diszeivel, pompás kényelmével. Az ősember életét ennek a hőmpölygő tömegnek tarka-barka színes képével.

Micsoda ellentét!

Lám a kultúra s az emberi értelem intenzívebb működése, hova elvezették az embert! Pedig ez még csak egy igen parányi kis része annak a nagy mindenségnek, melyet ma már az élet fogalma alatt értünk.

Ugye, hogy milyen szép ma már az élet. Szép a kávéház, szép a korzó, szép a tunikás női ruha, a zene, aszálal s minden, amit a két szemünek e szépség tengerben magába szív.

S mily szép maga az élet.

Egy pár percre egészen önkéntelenül is elmerülök ennek a sok szépségnek az élvezetében.

De most lassanként oszladozni kezd a tömeg. Éjjel felé jár már az idő s ilyenkor a városi nép is nyugovóra tér már. Mint valami szertefolyó színes tinta, úgy vonul el a tömeg a város minden részébe. A sok színes káprázató kép után azt hinné az ember, hogy immár elfáradt tagjait boldogan pihenésre hajtják.

Hiszen semmi gond, semmi baj, olyan szép az élet!

S mégis itt-ott a mellék utcákba kanyarodó párokról, mintha eltűntek volna az arcokról az öröm rózsái s mély barázdák képződnek a homlokokon. Férj és feleség összebugyva sugják

egymásnak: holnap lejár a váltónk, esedékes egy számlánk, fizetendő a házbéruink. Akiket egy pár perccel korábban még gondatlan derűben, mosolygó ábrázattal láttunk, azok most már rettegve gondolnak a félelmes, a titokzatos, homályos »holnap«-ra.

Oh holnap! Te benned van az élet minden keserősége, minden tragédiája elrejtve. Félve várjuk eljöveteled, mert sohase tudjuk mit rejtegetsz méhedben.

S most ismét visszatérek az ősemberhez. Este van, az alkony kiterjeszté homályos szárnyait s az ősember bevonul sötét barlangjába. Fáradtan dől le kökemény fekhelyére s mielőtt szemeit édes álomra hajtaná nyugtalanul gondol a holnapi zsákmányára. Kivel vivja meg esatáját s nem esik e aldozatul a harcnak.

Ime micsoda hasonlatosság! Évezredek alatt az élet mit sem változott!

A lényeg ugyanez maradt, csak a külsőség változott.

A megélhetésért való harc megmaradt, a gond, a szenvedés ugyanaz, mint évezredekkel ezelőtt, csak a külszín változott.

De hát akkor mit művelt a kultúra, a civilizáció!

Semmit!

Mindakettő csak egy mélyes nagy hazugság, de nekünk valamennyiünknek mégis oly jól eső hazugság!

az idő, az oszlopok ingadozni kezdenek s a birodalom megrendül, majd oldott kéve módjára szétbomlik s az előbb még önmagát hatalmasnak hitt nép előbb szegényé, majd aljassá, végül szolgáltnak szolgájává lesz.

Megdöbbenve szemléltem a multnak nagy tanulságait s csak azt mondtam, hogy ennek így kellett történnie, ez nem történhetett másként.

És tovább forgattam a történelem könyvét.

Láttam nemzetet, melynél a honfiak szívében egy kiolthatatlan láng lobogott: a haza és szabadság szeretete. Nem akart az fényben uszni soha, nem akart a hatalom verőfényében sűtkézrezní soha — sok megpróbáltatása után, még a vigadása is sirva vigadás volt. Nemzeti épületének fundamentomához nem hordta össze a nyersérő tégláit, nem támogatta meg azt az önkény és zsarnokság oszlopaival, tejjel-mézszel folyó szép virágos kertjét nem kerítette más, mint a honfiak, honleányok szabadságvágya lángoló hazaszeretete. És ime, egy sötét napon felkél a jogtípró igazságtalanság tanáért az erőszak, hogy leigázza, megsemmisítse a nemzetet. De mintha tulvilági erő szállna a szívekbe, az edzett karu honfiak csodákat művelnek, éretlen gyermekekből vitézek támadnak, a gyenge nők hőökké lesznek; a gyengének látszó kerítés mindegyre erősödik s a veszedelem pillanatában mint gránit-szikla veri vissza a menydörgés szavát és a megszegyennült jogtípró nyomában felharsan a dal szava:

Most akarják, most akarják kiirtani,
De az Isten, a jó Isten nem engedi.

Meghatottan tettem le a könyvet s azt mondtam, hogy ennek így kellett történnie, ez nem történhetett másként. Mert a szabadságvágy mélyebben gyökerezik, mint az önkény, a lelkesedés magasabbra emel, mint a hatalonvágy s a hazaszeretet élet nem tudja kicsorbitani az idő.

De hát van-e nemzet, amely a hazaszeretethez, a szabadság szeretetének annyi fényes tavaszjelét adta volna a multban és jelenben, mint a magyar? Ne féltse azért senki ezt a nemzetet, mert ez magában hordja létjogosultságának feltételeit s épen ezért ez a nemzet élni fog sokáig, de — éljen is örökké.

Elementek

a katonák, elementek a magyar föld fiait. Harsog a kürt, szól a trombita, perog a dob, a magyar hadsereg ugra kelt és megy a határ felé. Szemünk megtelik könnyel, szívünk elfacsarodik a bucsuzás szomorú szavától, torkunk elszorul — és mégis azt kiáltjuk: éljen a haza, éljen a szabadság, — előre katonák!

Fegyverben áll a magyar nép. Egy királyi szó hangzott végig az országon. Fegyverre magyar! Orozva törnek reád, királyi vérben gázol a gyilkos, kinek töre most már a nemzet szívének van irányozva. Fegyverre magyar! Rántsz kardot, becsületed van kockára téve, a világ gunyakaja kísér, a gyilkosok örvongve ássák számodra a sirt.

A magyar nép megérté a szózatot. Kírántá ősi kardját és kiáltja: előre. Az ifju, az öreg, a leány, az asszony szemében az öröm tüze lángol, ha sir az egyik, vigasztalja a másik: a hazáért megyünk, a hazáért halunk meg.

Szép az élet. De mit ér az, ha nincs egy nyugodt pillanatunk. Orgyilkosoktól kell remegnünk mindennap, itt a saját hazánkban, saját házukban. Mit ér az élet, ha más nép lenéz bennünket, ha nincs becsületünk, ha egy félvad szervian durva arcul ütést tűrni tartozunk. Hol volt eddig a magyar? Mit csinált, hogy ezt tűrte? Talán aludt? Talán elfeledte a multat? Talán kihalt már belőle a harci vitézség?

Felébredt a magyar. Felébredt a mult minden keserűségével telítve és ütésre emelte fel karját. Eddig tűrt a magyar, hitte, hogy a nagyszáju gyászvitézek majd csak elhalgatnak és békében hadják a magyart. Nem így történt. A nagyszáju szunyog addig bosszantá az alvó oroszlánt, míg az felébredt és elindult, hogy ellenségeit összemorzsolja.

Ne bánts a magyart! Ez az a szent íge, mely most is láng betűkkel van beírva minden magyar szívébe. Nebánts, mert ha megharagszik, olyant út, hogy annak hangja országokat rázkódtat meg. A magyar becsülete drága, holmi rongy szerviántól azt bemocskolni nem engedi. A magyar él, míg van becsülete, de meghal, ha országa, hazája azt kívánja.

Harci zajtól zajos a róna. Nincs madárdal, nem hallatszik az aratók vig danája. Az arany kalászkok kékébe rakva — az aratók pedig mennek a csatába. A cséplőgépek bugását felváltotta a puskaropogás, az aratók dalát a harci riadó, a négy folyó és a hármas halom országában, Kárpátoktól le az Adriáig, hangzik a nóta:

Ferenc József azt üzente,
Elfogyott a regimentje...

és a magyar hadsereg a délibábos rónán masíroz lefelé Belgrád alá, leszámolni a gyilkosokkal és a katonák ajkáról kitor a lelkesedés: *éljen a király, éljen a haza.*

Elementek a katonák. Egy évtized keserűségét vannak ők hivatva meghosszulni, a magyar nemzet becsületét vannak ők hivatva helyreállítani és amikor mennek a katonák Szerbia felé, eggyé olvad a magyar, a párt sorompók lehullanak, testvér lesz újra a testvér, jóbarát lesz a haragosból és nincs senki, kire ráillenék a költő szavai:

Sehonnai bitang ember,
Ki most, ha kell, halni nem mer,
Kinek drágább rongy élete,
Mint a haza becsülete.

Belgrád alól ágyuszó hallik. Magyar csapatok bevonultak az ellenség földjére. *Végre.*

Leborulunk előtted magyarok Istene, hogy ezt a napot megengedted érnünk. Régen kellett volna már ezt tenni, de te, magasságban lakozó, bizonyára nem akartad. Bölcsesség és türelmed nem akarta a vérontást, azért magyar népedet viszatartottad a háborútól. De most már szabad a vérontás, mert magyar népedre orozva törnek, elakarják tőle venni azt, amit ezer éve oly hősiessen megtartott. Ezt az ezer éves hazát akarják eltörölni a föld színéről a sehonnai bitangok. Tervük azonban nem sikerül, mert él még a magyarok Istene ott

fenn a magasságban, ki uralkodik a világok felett.

A magyar fiuk a gyűlölt szerb földön vannak, leckét adni a gyilkos népek, mely előtt nincs becsület, nincs tisztesség, mely leszurja testvérét, barátját és meggyilkolja királyát. Ezek a banditák gyilkolták meg a magyar trónörökösét, ezek akarják a magyar Kánaánt, a Bácskát elfoglalni.

Abból azonban nem lesz semmi. Él magyar, áll Buda még.

Mi, akik itthon vagyunk, sirunk és szomorkodunk. Sirunk és szomorkodunk azért, mert nem lehetünk ott, ahol jelen lenni minden magyarnak kötelessége volna: a harcmezőn, hol testvéreink, fiaink küzdenek a királyért, a magyar hazáért.

A délibábos róna, a szőke Tisza partja, a hármas Körös mente csendes. A szőghaju, tüzes szemű legények a harctéren vannak, csak az öregek és asszonyok vannak itthon. Harsog a kürt, szól a trombita, perog a dob, harci daltól részeg a katona és a magyar hadsereg szuronyt szegezve tör előre a világtörténelem halhatatlanságába.

HIREK

Kunszentmárton, 1914. augusztus 2.

Háboru a szerbek ellen.

Az elmúlt vasárnapon, 1914. július hó 26-án megkezdődött a mozgósítás a szerbek ellen. 1914. július hó 28-án pedig Öfelsége a magyar király megüzente Szerbiának a háborút. Mindkét eseményt örömrivalgással fogadta a két ország népe. Végre! hangzott minden ajakról, itt a leszámolás napja. Eleget tűrtünk eddig, további türelemnek már nincs helye, most már ki kell rántani a kardot. Királygyilkosok nem érdemelnek szép szót, ellenük csak a fegyver jogosult.

A világtörténelemben még nem volt ilyen igazságos háboru, mint a miénk a szerbek ellen. Ez a gyilkos, galád nép, több mint 6 éve, folyton fegyverben tartja a Monarchiát. Minden pénzünket a hadsereg adtuk, itt folyton gazdasági válság volt. Ezen és ezen mentek vagyoniilag tönkre a a folytonos fegyverkezés, a folytonos mozgósítás miatt. A nép teljesen ki van merülve, segíteni sem tudott magán, mert a nagy bankok vagy visszatartották a pénzt, vagy pedig olyan drágán adták, hogy annak következménye más nem lehetett, mint az ország középosztályának teljes összeroppanása.

Más mód tehát nem volt, hogy magunkon segítsünk, mint a fegyverhez nyulni. Bölcs és igazságos királyunk elfogadta nagyszű miniszterelnökének tanácsát és megüzente a háborút azoknak a bitangoknak, kik országunkat tönkre akarják tenni, annak legtermékenyebb részét elfoglalni, akiknek a vakmerősége már addig terjed, hogy saját országunkba jöttek be, hogy megöljék a magyar trónörökösét és nejét.

— Elég volt és ne tovább! — Mondotta 84 éves agg királyunk és fiatalos hévvel írta alá a hadüzenetet.

A leszámolás megkezdődött. Belgrád alatt áll a magyar hadsereg harcra készen. A dunai monitorok okádják a tüzet Belgrádra és azt felgyújtották. A szávi nemzetközi hidat a szerbek felrobbantották úgy, hogy azon közlekedni nem lehet.

Amikor ezen sorok napvilágot látnak, a magyarok már benn vannak Szerbiában.

Eddig nincs tudomásunk arról, hogy a kunszentmártoni fiuk között van-e halott, vagy sebesült. Nem hisszük, hogy lenne, mert eddig, lapunk zártáig, a komoly háboru nem kezdődött meg. Amint a „Budapesti Hírlap“ írja, az igazi hadműveletek 8—10 nap múlva fognak megkezdődni.

A harctéri eseményekről pontosan érte-

síteni fogjuk olvasóinkat, ha szükséges lesz, külön kiadásban is.

Elmentek a katonák.

Vasárnap jött a hír, hogy hadtestünk mozgósítva van. A plakátokat kiragasztották az utcákra. Az egész Kunszentmárton az utcán volt. A férfiak rohantak a községházára, hogy megtudják a valót. Leirhatatlan lelkesedés fogta el a népet, amikor hallották, hogy a szerbek ellen vonulunk.

— Végre, végre! kiáltották és harci dalokat énekelve jártak be Kunszentmárton utcáit.

Ilyen lelkesedést még nem láttunk Kunszentmártonban. Örömmámorban uszott a község. Folyton ezt kiabálták:

Éljen a Király!

Éljen a haza!

Éljen gróf Tisza!

Szomorúak csak az asszonyok és azok voltak, kiket nem vettek be katonának. Nincs Kunszentmártonban egy lélek sem, ki ne szeretne a szerbek ellen menni.

A mozgósítás nehéz munkáját Fazekas András főjegyző és Szabó József jegyző vezetése mellett az egész előjáróság végezte. Példás volt a rend, a kérdezősködők gyorsan megkapták a felvilágosítást. Ugy ment minden mint a karikaesapás. Most láttuk csak, hogy előjáróságunk nemcsak a béke, de a veszély idején is megállja a helyét.

A katonák hétfőn kezdtek bevonulni. Megható jelenetek játszódtak le a pályaudvaron. Egy apát 6 gyermeke kísért ki, kiknek anyjuk két héttel ezelőtt halt meg. Az árvák sirtak, az apa, könnyes szemmel kiabálta: éljen a király, éljen a haza.

Szerdán az utolsó népfelkelő is bevonult.

Csendesek az utcák.

Kunszentmárton utcái csendesek. Csak az öregek, asszonyok és azok vannak itthon, kik katonának nem kellene. Az üzletekben alig fordul meg egy-két vevő, azok is sőt, vagy cukrot vesznek.

Hivatalok.

A hivatalokban szünetel a munka. Csak a halaszthatatlan, sürgős ügyeket látják el. A járásbírósnál a további intézkedésig tárgyalás nem lesz.

Drága a napszám.

A háboru hírére felszokott az élelmiszerek ára. A napszám a legnagyobb. A kunszentmártoni piacról aratásra hívtak napszamosokat, akik 20 korona napszámot kértek. Ez az állapot türelhetetlen. A termény le van aratva, de elcsépelni nem lehet, mert az itthon maradtak horribilis napszámot kérnek.

Szegények segítése.

A háboruba ment katonák családjainak a segítése megkezdődött. Az előjáróság a segélyre szorulókat célta egy hétre megfelelő pénzzel. Gergulics Pál főbírósnál jelentkeznek azok, kiknek férjük katonának elment és segélyre szorulnak.

Vonatok menete.

A hadiállapot beálltával Kunszentmártonba és innen Szolnokra csak egy vonat indul. A menetrend ez:

Kunszentmártonból indul reggel 6 ó. 21 perc.	
Szolnokra	érkezik d. e. 10 „ 06 „
Szolnokról	indul d. u. 12 „ 50 „
Kunszentmártonba érkezik „ „ 3 „ 37 „	

Lapot tehát csak 1/2 4 órákor kapunk Budapestről.

Adja az Ég, hogy a háborunak minél előbb vége legyen és az a magyar fegyverek győzelmével végződjék.

— **Szabadságról.** Dr. Talányi Ottó községi főorvos szabadságát megszakítva haza érkezett Kunszentmártonba és rendeléseit megkezdte.

Általános mozgósítás!

Amit már napokkal ezelőtt vártunk, az tegnap este bekövetkezett. Ófelsége a király elrendelte mindkét országban az általános mozgósítást. Megyünk tehát mindnyájan Szerbia és ha kell Oroszország ellen is, megvédeni a magyar becsületet.

Az általános mozgósítás híre este 9 órákor érkezett Kunszentmártonba. Kunszentmárton összes népe az utcán volt és tárgyalták az eseményeket. A községháza előtt 4—5000 ember tolongott és várták az újabb híreket. A nép lelkes hangulatban volt. Éltették a királyt, hazát, gróf Tisza Istvánt. A hazafias daloktól viszhangzott a község.

Pontban fél tízkor érkezett meg a futár az általános mozgósítást elrendelő plakátok-

— **Jóléti-bizottság.** A hazának szüksége van a fiaira. Hív a haza, tehát el kell menni, — el is mentek már forró hazaszeretettől dobogó szívekkel, igaz örömmel a mi katonáink is, hogy eleget tegyenek a haza iránti kötelességeiknek. Elmentek, — itt hagyva családjukat, feleségeiket, gyermekeiket.

Nem tudjuk milyen sors vár az itthon maradottakra, nem tudjuk, van-e egyeseknek betevő falatjuk, hogy nyomorognak, hogy szenvednek.

Legszentebb kötelessége minden mélyen érző magyar szívnek, mindenképp előtt ezeken segíteni. Ezekről gondoskodni kell.

Legegyszerűbben úgy lehetne megoldani ezt a kérdést, hogy alakítanánk egy jóléti-bizottságot. Jelentkezzenek lelkes honleányok és férfiak, kik felkarolnák ezt a nemes intézményt s ők maguk személyesen mennének házról-házra, — mindenképp előtt felkeresni a nyomorgó családokat — s ezzel egyidejűleg gyűjtést csinálnának az éhes családok részére.

Megalakulna a jóléti-bizottság, melynek tagjai közé minden intelligens embernek sorakozni kell. Minden tag havonta 2 koronát fizetne, mely már maga is jelentékeny összeget tenne ki.

Ha Kunszentmárton községben meg lehet alakítani a különféle budapesti egyletek fiókjait nagyobb pénzállozattal, hisszük és tudjuk is, hogy e nemes intézmény alól nem huzza ki magát senki sem, hanem mindenki azon fog munkálkodni, hogy minél több tagot toborozzon a szép cél elérésére.

Hiszük, hogy hamarosan jelentkezni fognak a nemes szívu asszonyok, leányok és férfiak, akik már is magukévé tették e propositiot és megcsinálják a jóléti-bizottságot, hogy segítsenek a mozgósítottak családjának nyomorán.

— **Kik vonulnak be.** Az általános mozgósítás csak azokra az egyénekre vonatkozik, akik katonailag kiképezettek, tehát a szó szoros értelmében katonák voltak. Ezeknek ha életük 42-ik évét be nem töltötték be kell vonulniok. *Nem kell bevonulni azoknak, kik nem voltak katonák s nem kell bevonulni azoknak sem, akik felülvizsgálati uton lettek a hadseregből elbocsátva.*

kal. *Fazekas András főjegyző kihirdette, hogy Ófelsége elrendelte az általános mozgósítást. Óriási éljenzéssel, óriási lelkesedéssel fogadta Kunszentmárton népe a mozgósítás hírét.* Fazekas András főjegyző gyújtó beszédet intézett a néphez, mely minden egyes szavát tomboló éljenzéssel fogadta. Ezután megindult a néparadat. Hangzott a nóta:

Ferencz József azt izente
Elfogyott a regimentsje
Ha még egyszer azt izeni
Mindnyájunknak el kell menni.

Fáklyával, zászló alatt, cigány zene mellett bejárták az összes utcákat, folytonosan éljenzették a királyt a hazát, gróf Tisza Istvánt és abcugolták a szerbeket és Oroszországot. A tüntetők éjjelkor oszítottak szét.

— **Elfogott szerbek.** Tegnap, szombaton reggel Szentendről 21 szerb katonaszökevény hoztak Kunszentmártonba. A községháza udvarán vannak elhelyezve s várják, hogy tovább vigyék őket. Amint értesülünk, foglyaink Szerbiából szöktek át Magyarországra, félve a háboru borzalmaiktól. A szerbeket a Kunságba és Jászságba fogják elhelyezni a háboru betegezéséig.

— A rendőrbiztos és a munkások

Elvitték Kunszentmártonból a legények elejét, a munkások legjavát. Megakadt az aratás, megakadt a eséplés, szóval szünetel a munka mindentel, mert az itthon maradt népség drága pénzért sem megy dolgozni. Nagy, óriási baj ez. Ami kiesike termett, most az is elpocskolódik, nincs munkás, a kalászból kiveri a szemet a szél, az eső.

Amíg itthon sírnak az asszonyok és gyermekek, addig a kunszentmártoni piactéren 40—50 munkás nézi az eget, vajjon lesz-e eső? Ezek a hontiak semmi pénzért sem mennek el dolgozni, inkább rájuk szakad az ég, de ők ott ülnek a Mátyás padokon. Hiába ígérnek nekik, rendes napszámot, nem kell nekik, 20—30 koronát kérnek egy napra.

Szerdán érdekes jelenetnek voltunk fül és szemtanúi.

Egy gazda az Erben heréjét akarta levágnatni. Egy órai kaszálás volt az egész. Napszámot keresett. Egyik 20 koronát, a másik 30 koronát kért. Amikor ezt meghallotta Gaal József a rendőrbiztos, odaszólt a gazdának:

— Nem jönnek ezek semmiért. Levagom én a heréjét 40 fillérért.

A jelenlevők megéljenzették a rendőrbiztos, ki a gazdával és az összes munkások kíséretében lement az érbe, nekivetkőzött és hozzálátott a kaszáláshoz. Nem telt bele fél óra, le volt a here vágva.

A gazda kifizette a rendőrbiztos, ki a munkások zajos éljenzése mellett távozott.

— **Nincs aprópénz.** Itt van a háboru és az emberek féltik a pénzüket. Különösen az arany és ezüst pénzre vigyáznak a polgárok, hogy az ki ne menjen, hanem jó helyre, a láda fiába vándoroljon. Így előfordult az a tegnapi napon Kunszentmártonban, hogy egy ezer koronás papírpénzt nem lehetett felváltani. Nem lehetett azért, mert ilyen háborus világban a magyar nem szereti a papíros pénzt. Nap, mint nap előfordul, hogy két fillér áru gyufáért husz koronás papíros pénzzel fizet a magyar csak azért, hogy ezüst és nikkel pénzt kapjon. Így nem csoda aztán, ha miacs aprópénz. Ez az óvatosság teljesen fölösleges. Az ezüst pénz épen annyit ér, mint a papír. A magyar állam még nem olyan szegény, hogy félni lehetne a pénz értékének csökkenésétől. Egész bátran elfogadhatjuk tehát ugy az ezüst, mint a papíros pénzt.

— **Helyettesítés.** Dr. Pótor Sándor községi orvos a bajai kórházba bevonult, hogy szolgálatot teljesítsen a háború alatt. Helyettesévé vármegyénk alispánja dr. Gulyás János gyakorló orvost rendelte ki.

— **Anyák figyelmébe** százszor is csak azt lehet ajánlani, hogyha gyermekük a 4-5 hónapot elérte és az elválasztás ideje következik, tanulmányozzák a Phosphatine Falières-el való táplálást, azért hogy az elválasztás pillanatától kezdve a gyermektáplálás gondjai és feladataival tisztában legyenek. Biztosítani a gyermek erőteljes fejlődését, jó csontképződését és a fogzás zavartalan lefolyását a Phosphatine Falières alkalmazásával lehet a legjobban.

— **Halálozás.** Gyászlap tudatja velünk, hogy nemes Szántó Mór csépai földbirtokos, folyó évi július 30-án, életének 58-ik évében hosszu szenvedés után elhunyt.

— **Tennis-bál.** A Kunszentmártoni Tennis Társaság augusztus hó 8-án bálát akart rendezni. Ez a táncmultság, a háború miatt, elmarad.

— **Gyász.** Özv. Nogáll Páiné született Micheller Leontin élete 74-ik évében, hosszas szenvedés után, Tiszaföldváron 1914. július 31-én elhunyt. Az elhunytban Nogáll László tiszaföldvári plebános édesanyját gyászolja.

— **Birtokváltozás.** A kunszentmártoni kir. járásbírószék telekkönyvi osztályánál az elmúlt héten a következő birtokváltozás jegyzetett be: Závodni Illés és neje Bubla Mária megveiték Závodni István és neje Zányi Gizella házát 1232 koronáért.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1914. július 25-től augusztus 1-ig **születtek:** Kiss Magdolna Anna, Szepesi László, Kiss Imre, Tamár István, Kovács Károly, Heimann Alajos, Dajka József, Zsindely István. — **Házasságkötés nem volt.** — **Elhaltak:** Gál István 8 hónapos, Tóth Józsefné Kovács Erzsébet 22 éves, Nálhi Ilona 6 éves.

Eladó szőlő és bor.

Jóó Károly fiszainokai jegyző, Varjasban köut mellett fekvő

3 $\frac{1}{2}$ magyar hold termő szőlője egyben, vagy több részben is, könnyű fizetési feltételek mellett eladó. Ugyanott **eladó még 54 hektó 1913. évi termésű zöld-fehér színű bor is.** Érdeklődők tulajdonoshoz forduljanak.

MILKO
IGNÁCZ

TELEFON 206.

ELSŐRENDŰ ÚRI SZABÓSÁGA SZOLNOK.

BAROSS- ÉS SZAPÁRY-U. SAROK.

TELEFON 206.

Kerékpárok figyelmét felhívom, hogy a világhírű **ALFA ÉS STYRIA** kerékpárok egyedárusítását Kunszentmárton területére képviselem, miért ezen gyártmányok **kizárólag nálam szerezhetők be** Tisztelettel **Dévai Jenő.**

Nyomatott a kiadótulajdonos Wolf Dezső könyvnyomdájában Kunszentmárton.

ELADÓ.

Özv. Dr. Sváby Lajosnénak
a cukrosi szőlőben mintegy

12 hold szőlője terméssel együtt, holdanként parcellázva, vagy egészben; a vásártér mellett **963** □-ól és a felső-erdő melletti

1063 □-ól kertje,

a Káposztás-zugban mintegy

800 □-ól földje,

a Kékesben mintegy **4 kat. hold kaszáló** szabadkézből örökáron **eladó.** — A venni szándékozók értekezhetnek Dóka Bertalan községi iktatóval Kunszentmártonban, a község-házánál.

Francia, német és zongora

oktatásra felelősség mellett — 1 kor. 20 fillérért óránként — növendékeket még elfogad STUMPFNÉ áll. tanítónő, Király-utca 1058 sz.

Hegedűs Lukács

vásártéri üzletében

egy ügyes fiu tanulónak
felvételik.

Eladó vagy bérbeadandó

lakóház.

KISS IMRE kereskedőnek a Wesselényi-utca 1345 számú háza örökáron szabadkézből eladó esetleg október 1-től három szobás esetleg két szobás lakás hozzá megfelelő mellékhelyiségekkel, pincével, ártézi-kúttal és veteményes kerttel kiadandó.

Ugyancsak a Kőtön-utca 1381. sz. **Kiss Imre és Kiss Pál** tulajdonát képező **nádfedélű lakóház** 200 négyzetögl beltelekkel, két szoba konyhával, örökáron eladó vagy bérbeadandó. Értekezni lehet: KISS IMRE kereskedő üzleti házában.

Kiadó vadászterület.

Az öcsödi határban, az állami utkaparó ház mögött lévő 350 hold területű «Kerekes-zug» két évre, évi 55 koronáért bérbeadó. — Értekezni lehet Nagy Elek tanítónál Öcsödön, esetleg e lap kiadóhivatálában.

Teljesen új

kölcsönzsákok

kaphatók HEGEDŰS LUKÁCS régi vásártéri üzletében.

ELADÓ.

esetleg haszonbérbe kiadó a néhai dr. Jóna Gyula örökösei tulajdonát képező **LAKÓ-HÁZ**; ugyancsak a fenti tulajdonosok tulajdonát képező és a lakóház mellett fekvő **HÁZTELEK.** Értekezni lehet özv. dr. Jóna Gyuláné urasszonyánál a helyszínen.

Tiszta, szép

makulatura papir

csak métermázsa számra lapunk nyomdájában kapható.

ORVOSOK

ajánlják, mint legelismertebb köhő- és ellen szert a **KAISER-féle**

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

Milliók használják

Köhogés

ellen. Rekedtség, elnyálkásodás, számarköhögés, katarus, gégefájás stb. minden előforduló hűlés ellen.

6100 köszönő s hálalevél orvosoktól s magánosoktól igazolják a biztos eredményt.

Étvágygerjesztő és legízletesebb bombonok.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozonként 60 fillérért kapható Kunszentmártonban

LUKÁCS ANDOR és POPOVITS GÁBOR

Tiszaföldváron Goldman Adolf

gyógytárban és minden hazai gyógytárban.

Özveggy **SZEGEDY LÁSZLÓNÉNAK**
Kisasszonyhegyen levő

négy hold szőlője

a rajta levő 3 szoba, konyha s borházból álló lakóházzal, istálló, 61 stb. melléképületekkel szabad kézből **jutányos** arért eladó, esetleg **haszonbérbe** is kiadó. A szőlő bármikor megtekinthető. Bővebb felvilágosítást ad lapunk kiadóhivatala.

Cseuz Kálmán

kereskedő varjasi szőlőjében jókarban levő használt

boroshordók

100 ctmren felüli magasságuk, ugy-szintén **taposó- és szedő-kád, csöbör** jutányos árak mellett kaphatók. Értekezhetni a tulajdonos helybeli lakásán.